

MAKRO GÖRÜŞ

Ödemeler Dengesi

Şubat 2023

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

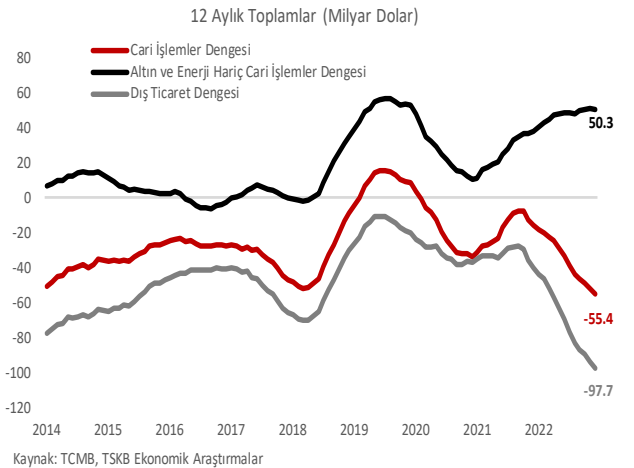
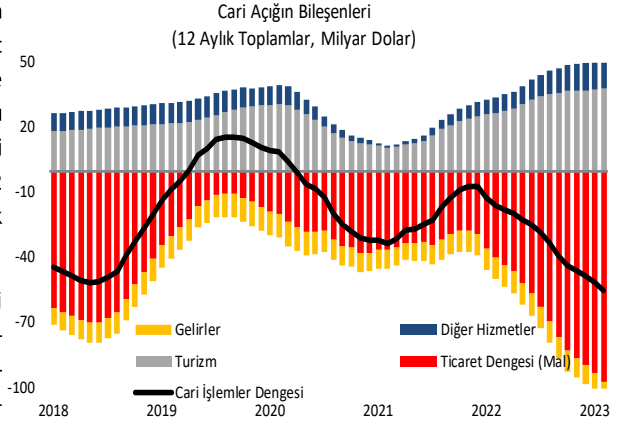
TSKB Ekonomik Araştırmalar

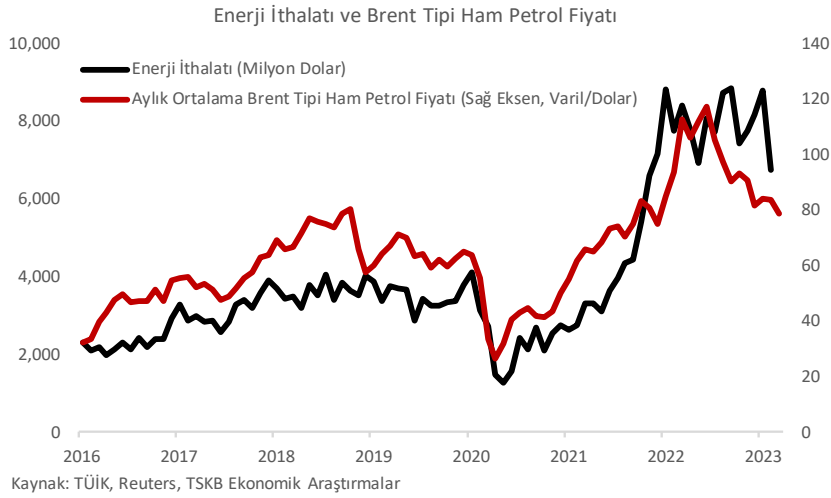
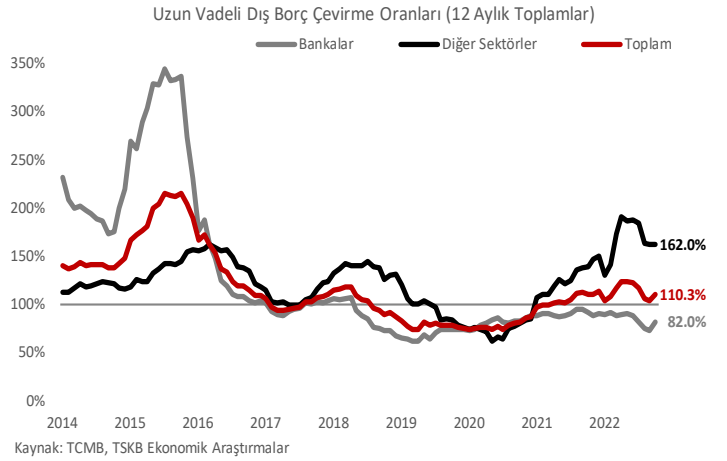
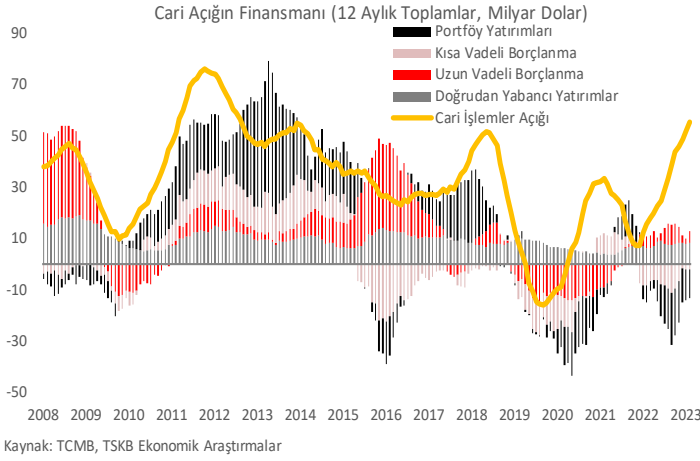
Şubat'ta cari açığa genişleme devam etti. 2022 Şubat'ta 5,3 milyar dolar olan toplam cari işlemler açığı 2023'ün aynı ayında 8,8 milyar dolara çıktı. Altın hariç cari açık 5,0 milyar dolarda hemen hemen yatay kalırken, enerji hariç cari denge 1,7 milyar dolar fazla verir durumdan 3,0 milyar dolar açık verir pozisyona geldi. Bu sonuçlarla, 2022 Şubat'ta 2,0 milyar dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 2023 Şubat'ta 834 milyon dolara indi. 2023 Ocak'ta 51,9 milyar dolar olan 12 aylık toplam cari açık Şubat'ta 55,4 milyar dolara genişledi. Aynı dönemde çekirdek cari fazla 51,5 milyar dolardan 50,3 milyar dolara geriledi.

Hizmetlerde toparlanma yavaşlarken, dış ticaret açığındaki hızlanma cari açığındaki genişlemenin nedeni oldu. Şubat'ta depremin etkisiyle ihracat daralırken, ithalatın yavaşlayarak da olsa artışını sürdürmesi dış ticaret açığında hızlanmaya yol açtı. Enerji ithalatındaki gerilemeye rağmen altın ithalatının yüksek seviyesi ithalatta artışın sürmesine neden oldu. Böylece ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı Şubat 2022'deki 6,3 milyar dolardan 10,4 milyar dolara genişledi. Taşımacılık gelirlerindeki hızlanmaya karşın yavaşlayan seyahat gelirleri toplam hizmet gelirlerindeki artışın ivme kaybetmesine neden oldu. Taşımacılık gelirlerinde yıllık bazda %102,7 artış olurken, net seyahat gelirlerinin yıllık artış hızı %34,8'den %11,8'e indi. Bu sonuçlarla Şubat 2022'de 1,8 milyar dolar olan hizmet dengesindeki fazla 2023 Şubat'ta 2,3 milyar dolar oldu. Bu dönemde ikincil gelir kalemlerinden giriş yaşansa da birincil gelir kalemindeki çıkışın daha yüksek olması cari dengeye olumsuz yansıdı.

Şubat'ta cari açığın finansmanında en önemli rolü rezervler üstlendi. Yurtdışı yerleşikler 406 milyon dolarlık gayrimenkul yatırımı yaparken, toplamda doğrudan yabancı yatırım kalemindeki net giriş 505 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde yabancılar Türk hisse senetlerinde nette 185 milyon dolarlık satış yaparken, devlet iç borçlanma senetlerinde 14 milyon dolarlık alım yaptılar. Bununla birlikte, bankalar yurtdışı tahvillerde nette 1,2 milyar dolar borçlanmaya gittiler. Böylece portföy yatırımlarından toplamda 240 milyon dolar giriş oldu. Bu dönemde uzun vadeli borçlarda 1,0 milyar dolar, kısa vadelerde 27,0 milyon dolarlık nette borçlanma yapıldı. Bankacılıkta uzun vadeli borç çevirme oranı %260,2 olurken, diğer sektörlerde ve toplamda uzun vadeli dış borç çevirme oranları sırasıyla %131,0 ve %190,5 seviyelerinde gerçekleşti. Şubat itibarıyla 12 aylık toplamda borç çevirme oranları bankacılıkta %82,0, diğer sektörlerde %162,0 ve toplamda %110,3 oldu. Öte yandan, Şubat'ta yurtiçi bankaların yurtdışı muhabirlerindeki efektif ve mevduatları yaklaşık 80 milyon dolar azalırken, yurtdışı bankaların yurtiçindeki mevduatları toplamda 272,0 milyon dolar artış kaydetti. Bu ortamda resmi rezervler yaklaşık 4,7 milyar dolar azalırken, net hata-noksan kaleminde 1,0 milyar dolar giriş meydana geldi.

Şubat ayı ödemeler dengesinin sonuçları, deprem nedeniyle daralan ihracat ve genişleyen dış ticaret açığının etkisiyle cari açığa artışa işaret etti. İthalattaki artışın sürmesinde altın ithalatı etkili olurken, enerji ithalatındaki gerileme dış dengedeki bozulmayı sınırladı. Taşımacılık gelirleri hızlansa da seyahat gelirlerindeki yavaşlama sonucu toplam hizmet gelirleri ivme kaybetti. Şirketler kesiminin nette borçlanmasının yanında cari açığın finansmanını net hata-noksan ile birlikte rezervler etkili oldu. Enerji fiyatlarındaki düşük seviyelere rağmen kısa dönemde mevsimsel etkilerle dış ticaret açığındaki ve cari açığındaki genişlemenin devam edeceğini düşünüyoruz. Orta vadede ise hizmet gelirlerinde süren ılımlı toparlanmaya rağmen yeniden inşa faaliyetlerinin cari açığındaki iyileşmeyi sınırlayabileceğini değerlendiriyoruz.

TSKB

TSKB Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81 FİNDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

(90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamiyle kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.